

Декларативно – Срби никада не треба да учествују на изборима које расписује самопроглашена влада у Приштини, као што српски полицајци никада није требало да се враћају у КПС јужно од Ибра. Присуство српских полицајаца у КПС-у на северу Косова било је, међутим, из не баш најјаснијих разлога, сасвим легитимно. Такође, није требало да Срби потписују уговоре са КЕК-ом, зато што је КЕК албанска институција и потписивање било каквих уговора са једном таквом институцијом равно је признавању Косова као републике.

Србија, као што се више пута дневно може чути на вестима свих радио и ТВ станица, те прочитати у свим српским новинама, никада неће признати ову албанску републику и свако повиновање законима те квазидржаве може бити третирано као издајнички и антидржавни чин.

Два примера – рестрикције а затим потписивање уговора са албанским КЕК-ом и повратак српских полицајаца у КПС

У страху од етикете издајника, председници српских општина нису потписивали уговоре са разбојничким КЕК-ом, народ је месецима био без струје, било је хладно, па су онда дошле врућине, здравствени центри нису радили, а храна се у замрзивачима кварила и људи су је бацали. Чекало се на одговор званичног Београда. Званични Београд је са своје стране ствар третирао као проблем „локалних Срба“, којима је пак било потребно много месеци да се одваже и ставе своје потписе на један папир који на себи има жиг лажне државе.

Страхујући да ће их МУП Србије заувек скинути са платних спискова, српски полицајци нису се усуђивали да се врате у КПС, још једну институцију назови-државе Косово све док званични Београд није попустио и одобрио им повратак на радна места која су напустили по прошлогодишњем самопроглашењу квазидржаве. До повратка у КПС задатак српских полицајаца без оружја био је да, заправо, не чине ништа. Заузврат добијали су какве-такве плате и били третирани као још један непотребан терет на већ преоптерећеном буџету Републике Србије. Јужно од Ибра.

Северно од Ибра, међутим, слика је нешто другачија. Поред КПС-оваца, који су и на српском и на приштинском буџету, севером Косова патролирају и некакви незванични или полузванични и полубивши припадници МУП-а Србије, затим припадници неке цивилне заштите, као и разне групе такозваних Мостаџија.

Питање као што је „да ли ће се Срби јужно од Ибра осећати боље и сигурније ако њиховим селима буду патролирали полицајци српске националности“ некеме ко нема разлога да се вози јужно од Ибра могло би да звучи као реторичко питање. Као и питање „да ли Срби на Косову треба да пристану на КС таблице како би избегли плаћање огромних казни и друге непријатности које доживљавају на косовским друмовима уколико их заустави албански КПС“. Онима који „бране Косово“ тако што о неком викенду обиђу покоји манастир и расту же се над животом својих сународника у енклавама, или га „бране“ (што је много чешће) на разним интернет форумима и књижевним вечерима као реторичка питања учинила би се и следећа: „Да ли је било неопходно мучити народ који је трпео вишемесечне рестрикције због једног папира са жигом неке непостојеће државе“ или „да ли је требало ризиковати још један талас исељења Срба са Косова и Метохије и допуштати да се голоруки народ сукобљава са припадницима КПС-а и Еулеск полиције да би на крају представници Срба ипак пупустили и ставили своје потписе на уговоре са КЕК-ом“.

Поједностављена представа о „косовским Србима“, односно третирање Срба са Косова као један идеолошки ентитет

Требало би да је непотребно нагласити да се и ставови косовских Срба, као што је то случај са свим људима на планети, међу собом разликују зависно: а) од места на којем живе и од окружења; б) од друштвеног положаја те начина на који се до положаја дошло; ц) од политичке опције којој припадају, као и бенефиција које на рачун тог припадања уживају.

Декларативно, велика већина косовских Срба још увек је загледана у званични Београд и неће се одважити ни на један потез без одобрења његових представника, макар одобрење било и прећутно. Свеједно је да ли је реч о „проблемима локалних Срба“ како је Влада Србије дефинисала искључења струје, или о државном питању као што је излазак на албанске изборе и децентрализација српске покрајине у режији Међународне цивилне канцеларије и Владе Косова. Међутим, и ту „велику већину“ чини више група које су, природно, мотивисане различитим потребама.

Искрено разочарани и дезоријентисани Срби

Тако на северу Косова велику групу косовских Срба који су загледани у званични Београд чине „разочарани Срби“. То су они Срби који су, слушајући обећања „националне опције“, поверовали да ће званични Београд заувек водити рачуна о њима, те да ће они својом верношћу званичном Београду заслужити то да буду заувек збринуте од државе. Њих ћете најчешће чути како огорчено и са резигнацијом понављају да их је Београд продао, а Србија издала, да је влада издајничка, Срби јужно од Ибра поткупљиви и превртљиви, а Еулекс фашистичка организација. То су Срби који углавном не напуштају север Косова и чије је разочарање заиста искрено, а њихова збуњеност сваком наступајућом променом у ставу државе према Косову понекад делује заиста потресно.

Разочарани Срби или „прихватање реалности“ у циљу личног богаћена

Друга група „разочараних Срба“ са севера Косова је нешто практичнија и њено разочарање у званични Београд огледа се у томе што су они спремнији да свој поглед окрену и према Приштини, најчешће уз изговор да „Албанцима треба узети паре“, као што су и Албанци својевремено тражили и добијали од Србије још од времена Броза и СФРЈ, те тако ојачали и на крају надјачали Србе и Србију, одметнули се и отели део територије. Заговорници овог аргумента долазе из различитих структура; од представника општинских власти, преко припадника патриотски декларисаних група попут „Мостација“, па до незапослених, углавном млађих људи који су неретко интерно или интерно-интерно расељена лица. Један од проблема већег дела припадника те друге групе „разочараних Срба“ је што они користе најпогрешнији од свих расположивих аргумената, правдајући своју сарадњу са Албанцима нечим што се више не може назвати ни прагматизмом. Прагматичан приступ требало би да у себи садржи макар илузију о постојању некакве стратегије, док деловање ове новонастале „класе“ разоткрива само један прилично примитиван облик користољубља. На своје састанке са албанском страном и представницима међународне заједнице они најчешће иду тајно, истовремено чувајући свој патриотски имиџ изграђен за време рата, на северној страни моста на Ибру. На своја путовања у друштву градоначелника јужне Митровице, такође, разуме се – иду тајно. Тајно добијају награде за „мир и толеранцију“ и, наравно, тајно аплицирају за донације у вези са мултиетничким пројектима у циљу покретања бизниса који би помогли у зближавању јужне и северне стране.

Рад на општем бољитку обавијен велом мистерије

Излишно је питање због чега се овакви пројекти, уколико су заиста намењени за општу корист, крију од грађана севера Косова и, наравно, од српских медија. Недавно је на север Косова дошао одређени новац намењен имплементацији пројеката одређених НВО и јачању овог сектора који би имао за циљ помагање у изградњи међунационалне сарадње и јачању цивилног, ванстраначког, те вишестраначког и, наравно, мултиетничког друштва. Како су оснивачи ових организација углавном затворени за разговор, стиче се утисак да се иза њиховог декларативног залагања за општи бољитак живота у највећој српској средини на Косову крије заправо само жеља да велики новац добијен из Приштине употребе искључиво за стицање личне користи и богаћење појединаца који ће у ове пројекте бити укључени.

Неодређена државна политика и стварање нове класе косовских Срба

Штета коју „конспиративни“ Срби праве оваквим компромитовањем већ ионако угрожене српске заједнице, међутим, није само њихова одговорност. Они су, као и многе друге појаве на Косову и Метохији, само последица одсуства државног плана. Север Косова је, не без разлога, више пута називан црном рупом у коју и званични и незванични Београд убацује огромна средства да би их касније нелегалним каналима вратио „у Србију“.

Сви све знају и нико ништа не зна. Срби су слуђени и дезоријентисани, а једна таква, свеопшта, конфузија ствара простор за неку нову класу косовских Срба која под изговором „прихватања реалности“ окреће леђа не само држави, него и својој заједници и дојучерашњим саборцима.

Децентрализација и образовање припремних изборних тимова

Укратко, децентрализација подразумева формирање шест нових српских општина, повећање овлашћења локалних самоуправа и један је од предуслова изласка Срба на изборе које организује самопроглашена влада Косова. На пример, Грачаница ће уколико не дође до децентрализације, званично остати предграђе Приштине. Уколико до децентрализације дође, то ће бити српска општина са српском локалном управом.

– Српске средине на Косову и Метохији – говоре они који се не слажу са оваквом децентрализацијом – постаће само мала острва у албанском мору. То ће бити резервати без икакве моћи да одлучују о својој судбини и биће само политички декор за „мултиетничност“ на којој инсистира албанско руководство.

– Српске средине на Косову и Метохији, међутим, већ су и без децентрализације само мала острва, резервати у којима освајачи држе староседеоце и политички декор који имитира мултиетничко друштво – објашњавају заговорници друге струје која се залаже за излазак Срба на албанске изборе.

Званичан став Републике Србије је да косовски Срби нипошто не треба да учествују у овим процесима и да би то значило директно признавање квазидржаве Косово. Изјаве званичног Београда на ту тему постају из дана у дан све оштрије.

Јужно од Ибра

Међутим, истина је да су у неким општинама јужно од Ибра већ образовани припремни тимови за децентрализацију. Припремни тимови за децентрализацију за потребе новембарских избора имаће улогу припремних изборних тимова. Током прве половине јула своје учешће на албанским изборима на Косову пријавило је за сада пет странака, од којих две већ имају своја министарства у самопрозваној влади.

Без обзира на званични став државе Србије, као и већине странака из власти и опозиције, поједине странке имају посебну стратегију. Наиме, партије попут Г17 плус или СДП које званично неће учествовати на албанским новембарским изборима припремају такозвана удружења грађана која ће се појавити на изборним листама у општинама јужно од Ибра и на тај начин обезбедити себи касније учешће у раду самопрозване владе Косова.

Северно од Ибра

На северу Косова читава ствар одвија се нешто другачије. Јавно, избори су и даље табу

тема. Међутим, у канцеларију ИСО-а у јужној Митровици већ неко време стижу пријаве за рад у општинским припремним тимовима. Профил пријављених је разнолик. Поред неколицине са криминалним биографијама међу апликантима нашло се и неколико бивших припадника „Мостаџија“, али и много младог и незапосленог света који на овај посао гледа као на било које друго радно место. Плата би тебало да износи 520 евра месечно.

Три могућа сценарија „рушена Севера“

Према првом сценарију, који је најгори по све Србе свеједно са које се стране Ибра налазе, због премале излазности избори ће на северу бити поништени, а самопрозвана влада Косова именовати своје представнике. Срби их неће прихватити и то ће створити трећу по реду паралелну институцију северно од Ибра, и само појачати већ ионако конфузно стање ствари.

Према другом сценарију, избори ће на северу Косова бити одложени за април 2010. Према трећем и по многима највероватнијем сценарију, општински припремни тимови за изборе биће задржани и постаће нека врста сервиса где ће грађани који живе северно од Ибра моћи да ваде лична документа.

Поред пријава у општинске припремне тимове за албанске изборе, јужну Митровицу све чешће обилазе Срби са севера Косова да би преузели „косовска документа“. Све је више Срба који, првенствено због возачких и саобраћајних дозвола, као и КС таблица које су неопходне за оне који морају често да путују јужно од Ибра, пристају на „косовске“ личне карте које могу да изваде у року од три дана, у згради општине јужне Митровице.

О штетности бацања проклетства на косовске Србе који мисле да треба изаћи на албанске изборе

Држава Србија не учествује у одабиру људи који ће представљати Србе у јужној покрајини. „Анатема“ коју српски званичници бацају на косовске Србе који у децентрализацији и изборима виде какву-такву шансу за свој опстанак и останак на Косову и Метохији је мач са две оштрице. Са једне стране, тачно је да учествовањем у власти албанске квазидржаве на територији Републике Србије косовски Срби дају

одређени легитимитет једној таквој творевини. Они косовски Срби који су најоданији држави Србији наставиће да не прихватају чињеницу да Србије на Косову већ јако дуго нема, и неће се појавити на изборним листама. У албанској влади седеће они Срби који су незаинтересовани за ставове Републике Србије и који, попут оних што присуствују „тајним састанцима“ и примају награде за неки непостојећи учинак и допринос „миру и толеранцији“, брину једино о личном интересу. Такође, анатема званичне Србије вероватно неће учинити да се зауставе процеси на Косову, да стане време и да песак у пешчаницима почне да тече у супротном правцу, али ће сасвим сигурно учинити да ти процеси постану и остану тајни, да се спусте у неке доње, подземне светове, као и да у њима учествују они који то раде из користољубља, без стратегије и краткорочно, колико да обезбеде себе и своје најближе.

На крају – Тамни вилајет

„... приповједа се како је некакав цар, дошавши с војском на крај свијета, пошао у тамни вилајет, гдје се никад ништа не види...“, а онда „... из мрака нешто повиче: – Ко овог камења понесе, кајаће се, а и ко не понесе, кајаће се...“ И тако је и било. Кајали су се и они који понесоше и они који не понесоше камење из Тамног вилајета.